

KÚRIA

Bfv.I.1062/2018/6. szám

A Kúria Budapesten, a 2018. év december hó 5. napján megtartott tanácsülésen meghozta a következő

v é g z é s t:

A hivatalos személy támogatója elleni erőszak büntette miatt folyamatban volt büntetőügyben a terhelt felülvizsgálati indítványát elbírálv a Miskolci Járásbíróság 12.B.3495/2014/7. számú ítéletét és a Miskolci Törvényszék 14.Bf.624/2015/3. számú végzését hatályában fenntartja.

A végzés ellen fellebbezésnek és felülvizsgálatnak nincs helye, és ebben az ügyben sem az indítvány előterjesztője, sem azonos tartalommal más jogosult újabb felülvizsgálati indítványt nem nyújthat be.

I n d o k o l á s

A Miskolci Járásbíróság a 2015. április 21-én meghozott 12.B.3495/2014/7. számú ítéletével - mely a Miskolci Törvényszék 14.Bf.624/2015/3. számú végzésével 2016. február 8-án jogerőre emelkedett - a terheltet bűnösnek mondta ki hivatalos személy támogatója elleni erőszak büntetében [Btk. 312. §, 310. § (1) bekezdés c) pont], ezért mint visszaesőt három év - börtönben végrehajtandó - szabadságvesztésre és három év közügyektől eltiltásra ítélte, megállapította, hogy a terhelt legkorábban a szabadságvesztés háromnegyed részének kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra.

A jogerős ügydöntő határozat ellen a terhelt terjesztett elő - tartalmát tekintve az akkor hatályos, a büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény (továbbiakban: korábbi Be.) 416. § (1) bekezdés c) pontjára, illetve a jelenleg hatályos, a büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény (továbbiakban: Be.) 649. § (2) bekezdés d) pontjára alapított - felülvizsgálati

indítványt. Ebben kifejtette, hogy a vád tárgyát képező bűncselekmény büntetési tételére tekintettel a törvény kötelező rendelkezése ellenére a bírósági eljárást védő jelenléte nélkül folytatták le, továbbá a másodfokú bíróság nyilvános ülésének idején külföldön tartózkodott, így az, hogy ekkor kirendelt védője jelen volt, nem orvosolta az elsőfokú eljárás során megvalósított eljárási szabálysértést, ezért a jogerős határozatok hatályon kívül helyezését indítványozta.

A Legfőbb Ügyészség szerint a rendelkezésre álló bírósági iratok alapján megállapítható, hogy mind az elsőfokú tárgyaláson, mind a másodfokú nyilvános ülésen minden olyan személy jelen volt, akinek a jelenléte a korábbi Be. értelmében kötelező volt; a Miskolci Járásbíróság a szabályszerű idézés ellenére meg nem jelent terhelt távollétében valóban megtartotta a 2015. március 10. napjára kitűzött tárgyalást, azonban a bizonyítási eljárást nem fejezte be, és miután a 2015. április 21. napján tartott tárgyaláson a terhelt jelen volt, a bíróság ismertette az előző tárgyaláson felvett bizonyítás anyagát, továbbá a felülvizsgálati indítványban írtakkal ellentétben a terhelt védője - illetve annak helyettese - mindkét tárgyaláson végig jelen volt, azaz a korábbi Be. 281. § (5) bekezdésének megfelelően törvényesen járt el.

Kifejtette azt is, hogy a másodfokon eljáró Miskolci Törvényszék a 2016. február 8. napjára kitűzött nyilvános ülésre a terheltet idézte, az idézést az édesanyja átvette, így idézése szabályszerű volt, azaz a másodfokú bíróság nem követett el eljárási szabálysértést, amikor a szabályszerű idézés ellenére meg nem jelent terhelt távollétében a korábbi Be. 362. § (3) bekezdése alapján a nyilvános ülést - melyen a védő jelen volt - megtartotta.

Ezért - a felülvizsgálati indítványban előadottakat alaptalannak tartva - a megtámadott határozat hatályában fenntartását indítványozta (BF.1103/2018/1.).

A terhelt védője a Legfőbb Ügyészség nyilatkozatára tett észrevételében kifejtette, hogy a terhelt távollétében a 2015. március 10-én felvett bizonyítással kapcsolatban - annak ellenére, hogy az a következő tárgyaláson ismertetésre került - nem volt biztosítva a terhelt kérdezési, észrevételezési, nyilatkozattételi joga, ezáltal érdemi védekezést nem tudott előterjeszteni, a másodfokú nyilvános ülésre szóló idézést pedig a terhelt édesanyja vette át, aki azonban erről a védencét nem értesítette, és így a terhelt azon nem tudott rész venni, holott az ülésen - az ügy jellege, súlya és a fellebbezés tartalma miatt - szükséges lett volna a terhelt meghallgatása.

Ezért a Be. 608. § (1) bekezdés d) pontjára hivatkozva a jogerős határozat hatályon kívül helyezését indítványozta.

.-.-.

A 2018. július 1. napján hatályba lépett 2017. évi XC. törvény 868. § (1) bekezdése szerint az e törvény hatályba lépésekor folyamatban lévő büntetőeljárásban is e törvény rendelkezéseit kell alkalmazni, ha a törvény másként nem rendelkezik. Ilyen eltérő rendelkezést azonban a törvény a felülvizsgálati eljárásra nem tartalmaz.

Ezért a Kúria a felülvizsgálati eljárásban a Be. rendelkezéseire volt figyelemmel.

A felülvizsgálati indítvány elbírálására a Be. 660. § (1) bekezdése alapján tanácsulást tűzött ki, melyen a megtámadott határozatokat a Be. 659. § (5) bekezdésének megfelelően a felülvizsgálati indítványban meghatározott okok alapján bírálta felül, emellett vizsgálta a Be. 659. § (6) bekezdésében meghatározott további esetleges eljárási szabálysértéseket is, ilyet azonban nem észlelt.

A korábbi Be. 416. § (1) bekezdés c) pontja szerint a bíróság jogerős ügydöntő határozata ellen felülvizsgálatnak van helye, ha a bíróság a határozatának meghozatalára a korábbi Be. 373. § (1) bekezdés I. b) vagy c) pontjában, illetve II-IV. pontjának valamelyikében meghatározott eljárási szabálysértéssel került sor. A korábbi Be. 373. § (1) bekezdés II/d) pontja szerint pedig feltétlen hatályon kívül helyezést eredményező eljárási szabálysértés az, ha a tárgyalást olyan személy távollétében tartották meg, akinek a részvétele a törvény értelmében kötelező.

A Be. 649. § (2) bekezdés d) pontja szerint a bíróság jogerős ügydöntő határozata ellen felülvizsgálatnak van helye, ha a bíróság határozatának meghozatalára a Be. 608. § (1) bekezdésében meghatározott eljárási szabálysértéssel került sor. A Be. 608. § (1) bekezdés d) pontja szerint pedig feltétlen hatályon kívül helyezést eredményező eljárási szabálysértés az, ha a tárgyalást olyan személy távollétében tartották meg, akinek a részvétele a törvény értelmében kötelező.

A Miskolci Járásbíróság a 2015. március 10. napján tartott tárgyalásra a terheltet szabályszerűen megidézte, ám nevezett nem jelent meg, jelen volt a terhelt kirendelt védőjének a helyettese. A bíróság rövid úton megkereste a ... Megyei Büntetés-végrehajtási Intézetet, majd miután megállapította, hogy a nincs fogvatartásban, és a tárgyalás megtartásának nincs akadálya, a tárgyalást a terhelt távollétében megtartotta, az 1. és 2. számú tanúkat, valamint T.1. tanút kihallgatta, ezt követően a tárgyalást elnapolta. A következő tárgyalási napon, 2015. április 21-én a bíróság a tárgyalást már a terhelt jelenlétében folytatta, ezen a tárgyalási napon is jelen

volt a kirendelt védő helyettese. A terhelt a bűncselekmény elkövetését beismerte, részletes vallomást nem kívánt tenni. A bíróság ismertette a terhelt távollétében lefolytatott tárgyalásról készült jegyzőkönyvet, melyre a terhelt nem tett észrevételt, csak annyit mondott: „nem tudom, hogy lehettem ilyenre képes” (jegyzőkönyv 4. és 5. bekezdés). A bíróság e tárgyaláson meghozta és kihirdette ítéletét.

A másodfokú bíróság 2016. február 8. napján tartott nyilvános ülésére a terheltet megidézte, az idézést 2016. január 15-én a terhelt anyja vette át. A postai szolgáltatások nyújtásának és a hivatalos iratokkal kapcsolatos postai szolgáltatás részletes szabályairól, valamint a postai szolgáltatók általános szerződési feltételeiről és a postai szolgáltatásból kizárt vagy feltételesen szállítható küldeményekről szóló 335/2012. (XII. 4.) Korm. rendelet 6. § (1) bekezdése szerint akkor, ha a természetes személy címzett a kézbesítés megkísérlésének időpontjában nem tartózkodik a címen, a postai küldeményt elsősorban az ott tartózkodó meghatalmazottja részére kell kézbesíteni. A (2) bekezdés szerint pedig akkor, ha a kézbesítés megkísérlésének időpontjában sem a természetes személy címzett, sem - a helyettes átvevő nyilatkozata szerint - a meghatalmazott nem tartózkodik a címen, a postai küldemény az ott tartózkodó helyettes átvevőnek is kézbesíthető. A (3) bekezdés a) pontja szerint helyettes átvevőnek minősül a címzett tizennegyedik életévét betöltött, a Polgári Törvénykönyv szerinti hozzátartozója. Következésképpen a törvényszék a terheltet a nyilvános ülésre szabályszerűen idézte meg.

A szabályszerű kézbesítés mellett az eredményes felülvizsgálatot nem alapozza meg az, hogy a küldemény tartalmáról a szabadlábon lévő terhelt milyen körülmények között értesült, ahogy az sem, hogy esetleg a küldemény tartalmának megismerése milyen okból marad el.

A korábbi Be. 362. § (3) bekezdése szerint a nyilvános ülést a szabályszerűen megidézett vádlott távollétében is meg lehet tartani, s ha a nyilvános ülés eredményeként megállapítható, hogy a meghallgatása nem szükséges, a fellebbezés elbírálható. Ezzel egyezően rendelkezik a Be. 595. § (5) bekezdése akként, hogy a fellebbezés a szabályszerűen idézett vádlott távollétében akkor is elbírálható, ha a nyilvános ülés eredményeként megállapítható, hogy a meghallgatása nem szükséges.

A terhelt a másodfokú bíróság nyilvános ülésén szabályszerű idézés ellenére nem jelent meg, és meghallgatását a másodfokú bíróság nem tartotta szükségesnek. Így az ülés megtartásának nem volt eljárásjogi akadálya.

Emellett mind az elsőfokú tárgylásokon, mind a másodfokú nyilvános ülésen jelen volt kirendelt védőjének helyettese, így alaptalan a

terhelt azon hivatkozása is, hogy a tárgyaláson a védője nem volt jelen.

Mindezekre tekintettel alaptalan az indítvány előterjesztőjének azon hivatkozása, hogy az eljárás során a jogait nem gyakorolhatta, valamint az is, hogy az eljárást olyan személy távollétében folytatták le, akinek a jelenléte kötelező, ezért a Kúria a megtámadott határozatokat a Be. 662. § (1) bekezdés a) pontja alapján hatályában fenntartotta.

A végzés elleni fellebbezés lehetőségét a Be. 653. § (1) bekezdésére figyelemmel a 458. § (3) bekezdése, felülvizsgálatát pedig a 650. § (1) bekezdés b) pontja kizárja. Az esetleges újabb indítvánnyal kapcsolatos figyelmeztetés a Be. 652. § (6) bekezdésén alapul azzal, hogy a Kúria - a Be. 656. § (4) bekezdése szerinti feltételek fennállása esetén - az ugyanazon jogosult által ismételten előterjesztett, illetve az azonos tartalommal ismételten előterjesztett indítványt indokolás nélkül elutasíthatja.

Budapest, 2018. december 5.

Dr. Mészár Róza s. k. a tanács elnöke, Dr. Vaskuti András s. k.
előadó bíró, Dr. Domonyai Alexa s. k. bíró

A kiadmány hiteléül:

Mátyás Gyöngyi
bíróság ügyintéző